

שעשועונים לפרשת משפטים

תשבץ | תפזורת | חידון

מאת: עוזי קייש

תפזורת מדרש רבה לפרשת משפטים

מאת עוזי קייש

ו	ו	א	מ	י	ט	פ	ש	מ	ה	מ	י	נ	י	ד	ה	ו
ה	נ	ה	ב	ר	כ	ש	ה	ש	נ	ו	ע	ה	ח	ו	ת	פ
ז	ק	ב	א	ת	י	ל	ג	ה	ר	ו	ב	ג	ה	ל	א	ו
ה	ר	ו	ל	ז	ט	ה	כ	ה	נ	ב	ו	מ	ש	ה	ש	מ
ר	א	ה	פ	כ	ו	ד	ע	כ	ד	י	ו	ש	ו	ד	י	ב
ת	ו	ו	י	ר	ב	ב	ל	כ	ו	ד	ו	מ	ב	ת	י	ב
י	ת	י	ו	ו	ה	ר	ל	ד	ע	מ	ת	צ	ע	ל	ר	ר
ש	ש	ר	י	ש	ע	ה	ו	ב	ה	י	ר	ב	ד	ו	ב	ב
ו	י	מ	כ	י	י	ח	ע	ו	ת	ע	ר	ל	ה	מ	ע	ב
ר	מ	ת	ו	צ	מ	ה	ס	מ	ה	ר	י	ע	ב	ד	ל	ו
ו	ס	ו	נ	י	ו	ל	א	ר	ש	י	ר	ש	ו	ע	י	ת
נ	י	ר	ו	ס	י	ר	ע	ט	צ	נ	י	ד	ב	ע	ו	י
ו	נ	ו	י	ס	נ	ב	ש	פ	נ	ה	ר	ו	ת	ה	ו	ו

הוראות:

א. לפניך תפזורת אשר בתוכה עליך למצוא את כל המילים הרשומות מטה אשר הן מודגשות וקו מתוח מתחתן.

המילים יכולות להירשם בכל כיוון למעלה למטה ימינה שמאלה ובאלכסון.

ב. לאחר שסימנת את המילים בטבלה עליך לחבר את האותיות שנתתו בטבלה למילים **לפי הפרוט הנמצא מתחת לשאלות שלהלן** ולקבל את: **העונש שיקבל מי שילוהו בריבית לפי פירוש בעל הטורים.**

א. "ד"א ואלה המשפטים שלשה דברים נתן **משה** נפשו עליהם **ונקראו על שמו** ואלו הן **ישראל והתורה והדינים** ישראל כמה **נצטער** עליהם ונקראו על שמו שנאמר (ישעיה סג) ויזכור ימי עולם משה עמו. התורה שנאמר (מלאכי ג) **זכרו** תורת משה **עבדי** הדין שנאמר **ואלה המשפטים** אשר **תשים** לפניהם" (שמות רבה פרשה ל)

ב. "ור' יהושע אומר אמר הקב"ה לפי שהרביתי עליכם דינין אני מרבה עליכם **שכר** **והזהרתי** אתכם על כל **המצות** שהיא **חייכם** שנאמר (קהלת ח) שומר מצוה לא **ידע** **דבר** רע וכן כל ענין שכתוב בפרשה הזו להורג **נפש** למכה **שור** למבעיר **בעירה** כל אחת ואחת כתבתי **עונשה** **בצדה** ושכרה בצדה" (שמות רבה פרשה ל)

ג. "ד"א אם כסף תלוה את עמי. הה"ד (קהלת ה) יש רעה חולה ראיתי תחת השמש **עושר** שמור **לבעליו** **לרעתו** ואבד העושר ההוא בענין רע. אשרי אדם שהוא **עומד** **בנסיונו** שאין **בריה** שאין הקב"ה מנסה אותה **העשיר** מנסהו אם תהא **ידו פתוחה** לעניים ומנסה העני אם יכול לקבל **יסורין** ואינו **כועס**" (שמות רבה פרשה לא)
ד. "ויש **גבורה** שהיא **טובה** לבעליה ויש שהיא רעה לבעליה. טובה לבעליה זה **דוד** שכתוב (ש"א יח) **הכה** שאול **באלפיו** ודוד **ברבבותיו** ומשם **אהבוהו** כל ישראל...רעה לבעליה זו גבורתו של **גלית** שהיה עומד ומחרף ומה היה לו **שמת ככלב** שנאמר (שם יז) ויראו הפלשתים כי מת גבורם **וינסו**" (שמות רבה פרשה לא)

"ובניכם יתומים. וסמיק ליה אם כסף תלוה לומר שבעון רבית ימותו

מילה שניה

מילה ראשונה

ויהיו -- -- -- -- --

תשבץ לפרשת משפטים

מאת עוזי קייש

10	9	8		7	6	5		4	3	2	1
	14		13			12					11
		19	18				17	16			15
		23		22				21			20
				26			25		24		
31	30					29		28	27		
	35					34				33	32
	38						37			36	
		43	42	41			40				39
					47			46	45		44
	50			49							48
					52						51

52. אדון המיעד את אמתו העבירה לבנו, הבן אינו צריך קידושין אלא אומר לה (רש"י שמות כא,ט): "הרי את מיועדת לי" שקבל אבך בדמך"

מאונן

מאונן: אגו לומדים שההורג קטן או אשה חייב מיתה מ- (רש"י שמות כא,יב): "הכה את האשה ואת הקטן מנין ת"ל כי יכה"

8. המרחק שמרחיקים את הנבלות מהעיר לפי פירוש בעל הטורים לפסוק ב- (שמות כב,ל): "תשליכון אותן. וייתרה ללמדך שמרחיקין הנבלות מן העיר ו'

11. מהו הסכום שצריך אדם לפדות את בנו הבכור מהכהן? (רש"י שמות כב,כח):

12. "בכור בניך תתן לי. לפדותו" סלעים מן הכהן"

13. משום ריבית על הלואה לנשיכת נחש מ- (רש"י שמות כב,כד): "שנחש נושך חבורה

קטנה ברגלו ואינו מרגיש ופתאום הוא מבצבץ ונופח על קדקדו. כך ריבית אינו מרגיש...

עד שהריבית עולה ומחסרו הרבה"

14. קיצור המילים: חשש איסור.

15. קיצור המילים: ויחל משה.

16. פירוש בעל הטורים למילה "רביץ" על הפסוק ב- (שמות כג,ה) "כי-תראה חמור שגאך

רביץ תחת משאו' הוא: "לפתח חטאת רובץ זה" שאם הלך אחר יצרו והרבה עון עד

אשר הוא הרביץ תחת משאו' (בהיפוך אותיות)

18. אחד מהטעמים שרוצעים את העבד באזן הוא (רש"י שמות כא,ו): "אזן זאת ששמעה

על הר סיני לא תגנוב" ונגב תרצע"

20. עבד כנעני יוצא לחופשי בעקירת שן ועין משום שהם מומים גלויים ואינם חוזרים

לתיקונם. בנוסף (רש"י שמות כא,כ): "תחת עינו. וכן ב- ראשי אברים" (בהיפוך אותיות)

21. אחד מהחיות ששומר שכן חייב לשלם אם נטרפה הבהמה משום שיכל להצילה

הוא: "ושועל" משלם (רש"י שמות כב,יב) (בהיפוך אותיות)

23. מהחשובים והנפוצים מעצי היער הגדלים בא"י... (ולבנה ו-) (הושע ד,ג)

25. אחד משני האופנים שהבהמה מזיקה בשדה או בכרם לפי פירוש עיקר שפתי חכמים

על הזרה לבית-הדין שלא לזכות את העני כדי למנוע ממנו בושעה במידה ולא יוכל לשלם.

27. "לא תהדר בריבוי" (שמות כג,ג)

29. הכופר שמשלם בעל שור מועד שהיתרו בו ושורו המית איש או אשה לפי דעת רבי

עקיבא הוא (רש"י שמות כא,ל): "ר"ע אומר דמי"

30. הקבה' אומר למשה רבנו לאחר מתן-תורה לעלות להר סיני למשך 40 יום לפי

(רש"י שמות כד,ב): "עלה אלי ההרה ויהי" מי יום" (בהיפוך אותיות)

32. הבאת עולות ב-3 הרגלים (שמות כג,י-טו): "ולא-יראו פני" (בהיפוך אותיות)

34. העונש שהרשעים מקבלים מהשמש לפי פירוש בעל הטורים על הפסוק ב- (שמות

כב,ב) הוא: "אבל הרשעים" ומשחצת אותם שנה' הנה יום בא בווער כתנור. ולהט

אותם. ועל כן זרחה לו הצרעת במצחו" (בהיפוך אותיות)

35. הוורכשו. "להנחיל אהבי" ואצרתיהם אמלא" (משלי ח,כא) (בהיפוך אותיות)

36. לפי פירוש רש"י "פצע" הוא (רש"י שמות כא,כה): "פצע. היא מכה המוציאה" שפצע

את בשרו" (בהיפוך אותיות)

38. פירוש בעל הטורים לפסוק ב- (שמות כג,כ) "את-מספר ימין אמלא":

"כשהצדיק נפטר מן העולם וממלא מספר ימיו אז מראין לו חלקו ב-" (בהיפוך אותיות)

39. כיצד אנו יודעים שככתוב 'עבד' הכוונה לעבד כנעני? (רש"י שמות כא,כ):

"כי כספו הוא מה כספו קנוי" עולמית אף עבד הקנוי" עולמית"

40. מדוע כתוב 'אלמנה ויתום' לא תענון' שהרי כל אדם אסור לענותו?

(רש"י שמות כב,כא): "כל אלמנה ויתום לא תענון. הוא הדין לכל אדם אלא שדבר הכתוב

בהווה לפי שהם תשושי" וזכר מצוי לענותם" (בהיפוך אותיות)

41. מתי מי שחובל באביו חייב מיתה? (רש"י שמות כא,טו) ".... החובל באביו שהוא במיתה

ואינו חייב אלא בהכאה שיש בה" (בהיפוך אותיות)

44. מי מארבעת סוגי השומרים חייב לשלם לבעלים במקרה של אונס?

(רש"י שמות כב, יו): "וכי ישאל. בא ללמד על" שהוא חייב באונסין"

47. מהו הרמז לפי פירוש בעל הטורים על הפסוק ב- (שמות כב,ז) "אם-לא ימצא הגנב

ונקרב"? "אם לא ימצא הגנב ונקרב. רית"

48. ברמות אדם שהזיקה לשדה חבירו בדריסת רגלים או באכילה, על המזיק לשלם את

דמי הנזק בקרקע משובחת. (רש"י שמות כב,ד): "ממיטב שדותיו אם היה נזקו סלע יתן לו

שור סלע מ-.... שיש לו"

49. מה מצווה אדם לעשות לאחר 30 יום ממתני שנולד לו הבן הבכור?

(רש"י שמות כב,כח): "מה בכור אדם לאחר ל' יום" (לא בלשון סימכות)

51. עונשו של גנב שחופר ועושה פירצה כדי להכנס לבית הוא (רש"י שמות כב,א): ".... כאן

למדתך תורה אם בא להרגך השכם"

1. הגנוב ומוכר שור משלם חמשה בקר והגנוב ומוכר שה משלם ארבע צאן כי

(רש"י שמות כא,לז): "חס המקום על" של בריות שור שהולך ברגליו ולא נתבזה בו

הגנב... משלם ה' שה שנישאו על כתפו משלם ד'... ונתבזה בו"

2. אחד מהדברים שהקב"ה מברך את עם ישראל אם יקיים את התורה ואת מצוותיה

הוא: (שמות כג,ה) "וברך את - ואת-מימך"

3. קיצור המילים: נערה מאורשה.

4. מה מצווה לעשות הדיין לפני שיעשה משפט לפי פירוש בעל הטורים על הפסוק

ב- (שמות כא,א)? "המשפטים. נוטריקון הדיין מצווה שיעשה" טרם יעשה משפט"

5. כתוב את האותיות לפי ערכם הגימטרי מלמעלה כלפי מטה: א-1, ב-40, ג-90, ד-40,

ה-30, ו-40, ז-5

6. הכופר שמשלם בעל שור מועד שהיתרו בו ושורו המית איש או אשה לפי רבי

ישמעאל הוא (רש"י שמות כא,ל): "ונתן פדיון נפשו."

7. קיצור המילים: מורנו ורבנו.

9. מי שבא להתדיין לפני דיינים נזים ולא לפני דיינים מישראל גורם לכך ש-

(רש"י שמות כא,א) "שהמביא דיני ישראל לפני ארמיים" את השם"

10. פירוש רש"י למילה "ונגפו" שבפסוק 'וכי-ינצו אנשים ונגפו' אשה הרה' הוא

(רש"י שמות כא,כב): "ונגפו. אין נגיפה אלא לשון דחיפה ו-...." (בהיפוך אותיות)

13. עם-ישראל אמר למשה רבנו לאחר שקרא לפניו את ספר הברית: (שמות כד,ז):

"כל אשר-דבר ה'" "כתוב את ר"ת של המילים החסרות.

17. קיצור המילים: השם יתברך.

19. למי נאסר למכור אמה עבריה? פירוש עיקר שפתי חכמים על פירוש רש"י לפסוק

ב- (שמות כא,ח) הוא: "מדצריך האדון ליעדה בודאי אינו רשאי למכרה. וע"כ צ"ל לא ימסור

למכרה אפי'

22. מה עונשו של המדבר לשון הרע לפי פירוש בעל הטורים על הפסוק ב- (שמות כב,ל)?

"כל המספר לה"ר ראוי" לכלבים" (בהיפוך אותיות)

24. השומר על פקדון ונמצא שהוא גנבו ישלם תשלומי כפל כאשר (רש"י שמות כב,ח):

"ואומתו בזמן שנשבע ואח"כ באו"

26. קיצור המילים: מקום אחר. (בהיפוך אותיות)

30. עבד עברי שאינו רוצה לצאת לחפשי ירצע אזנו 'במרצע' כי לפי פירוש בעל הטורים

על הפסוק ב- (שמות כא,ג): "מרצע. עולה כמין ת' שהשם נאלנו אחר ת' שנה" מצרים

והוא הלך ונשתעבד אח"כ לפיכך ירצע במרצע"

31. מתי בעל שור מועד חייב בעונש? פירוש עיקר שפתי חכמים על פירוש רש"י לפסוק

ב- (שמות כא,כט) הוא: "ואינו חייב עד" רביעית"

33. אדון שמתחנן עם אמה עבריה, האמה אינה צריכה קידושין כי

(רש"י שמות כא,ח): "שהיה לו ליעדה ולהכניסה לו לאשה וכסף קנייתה הוא כסף"

37. מי שהזליק אש בתוך שדהו והאש התפשטה לשדה חבירו חייב לשלם על

הנזק לפי (רש"י שמות כה,ה): "לפי שלא שמר את" שלא תצא ותיזיק"

39. קיצור המילים: לא עליך המלאכה לגמור. (בהיפוך אותיות)

42. מהו הדבר שמזכיר את השעבוד של עם ישראל ע"י לבנים? (רש"י שמות כד,י):

"כמעשה לבנות ה-.... היא היתה לפניו בשעת השעבוד לזכור צרתן של ישראל שהיו

משועבדים במעשה לבנים" (בהיפוך אותיות)

43. כתוב את האותיות לפי ערכם הגימטרי מלמעלה כלפי מטה: א-6, ב-5, ג-6, ד-80

45. כתוב את האותיות לפי ערכם הגימטרי מלמעלה כלפי מטה:

א-6, ב-4, ג-200

46. בקעה, מקום מעבר צר בין הרים. "וישראל עמדים אל-ההר מזה

וה-.... ביניהם" (שמואל א' ז,ג) (בהיפוך אותיות)

47. עד מתי נותנים ומחזירים את המשכון ללווה כשמגיע זמן הפרעון והוא אינו פורע?

"עד-.... השמש" (שמות כב,כה) (בכתב מלא) (בהיפוך אותיות)

50. פירוש רש"י למילה "חבורה" הוא (רש"י שמות כא,כה):

"חבורה היא מכה שהדם נצרך" ואינו יוצא אלא שמאדים הבשר כנגדו" (בהיפוך אותיות)

חידון לפרשת משפטים

מאת עוזי קייש

הוראות:

- א.** עליכם לענות על השאלות הבאות לפי הסדר. התשובות לשאלות כתובות בתוך הסוגריים באותיות מבולבלות. עליכם לסדר את המילים לפי סדר האותיות הנכון.
- ב.** לאחר שפתרתם את השאלות עליכם להניח את האות הראשונה של כל פתרון לפי סדר השאלות מהשאלה הראשונה ועד השאלה האחרונה, במשבצות שלמטה. אם פתרתם נכונה תקבלו: **כלל הלכתי בפרשת משפטים הקובע שכל דבר המוטל בספק עליו להיות מוכרע על פי הרוב. "אחרי רבים ----" 1 מילה**

- 1.** בית-דין הדין בדיני נפשות על מנת שלא לחלוק על אב בית-הדין שואלים תחילה לפי פירוש רש"י את: "מן הצד ---- (טלימנק) שבהן"
- 2.** אנו לומדים מפירוש בעל הטורים על הפסוק 'ולא יאכל' ששור שנגח איש והרגו אסור באכילה וגם ב: "ולא יאכל. בגימט' ולא ---- (נהאה)"
- 3.** המילה בפרשה המתארת בשר של בעלי-חיים טהורים שנשחטו כהלכה אך נמצא פסול בריאותי בגופם היא: "ובשר בשדה ---- (פהטר) לא תאכלו"
- 4.** השלם את הפסוק בפרשה שלא לקלל נשיא או מלך. "ונשיא בעמך לא ---- (ארת)"

4	3	2	1
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

פתרון התפזורת: "בניו יתומים" בעל הטורים שמות כב,כג)
פתרון החידון: (1 לקטנים (2 הנאה (3 טרפה (4 תאר
להטת